

Krásnobrodská Bohorodička

Pôvod ikony Krásnobrodскеj Bohorodičky siaha hlboko do minulosti. Presné historické údaje nie sú známe.

Podľa ľudovej legendy približne v polovici 14. storočia, pred sviatkom Zostúpenia Svätého Ducha, slepý žobrák vedený malým chlapcom prechádzal laboreckou dolinou ku Krásnemu Brodu. K večeru, keď sa približovali k dedine, našli prameň čerstvej vody. Hneď sa osviežili a zostali na tom mieste aj cez noc. Vo sne sa slepcovi zjavila Presvätá Bohorodička a povzbudzovala ho, aby sa ráno umyl liečivou vodou, že bude vidieť. Ráno po umytí vodou z prameňa slepý začal vidieť.

Obraz Božej Matky sa živo vryl do jeho pamäti. Inšpirovaný zhora napísal vernú ikonu Bohorodičky, čo sa mu zjavila, a umiestnil ju na oltári v kaplnke, ktorú sám postavil na kopci pri prameni. Za krátky čas sa táto ikona, nazývaná krásnobrodská, preslávila zázrakmi a začalo k nej prichádzať veľa pútnikov. Iná verzia legendy hovorí, že približne v 14. storočí prišiel do Krásneho Brodu starý a slepý mních spoza Karpát. Večer unavený zaspal a vo sne uvidel Presvätú Bohorodičku, ktorá mu povedala, že ráno, keď vstane, sa má umyť vodou zo studničky a bude vidieť. Keď sa mu ráno po umytí vrátil zrak, po ďakovnej modlitbe sa ešte raz pozrel do studničky. Na jej dne uvidel obraz Bohorodičky s Dieťaťom, akú videl vo sne. Obraz mu navždy ostal v pamäti a namaľoval ho. Tak pretrval storočia a je dodnes zachovaný v baziliánskom monastieri v Krásnom Brode. Sláva o divotvornej ikone a uzdravujúcej vode pod kaplnkou sa rýchlo rozšírila a ľudia sem prichádzali zo všetkých strán. Prichádzali chorí a slepí, vracali sa domov zdraví a šťastní.

Ďalšia zmienka o krásnobrodскеj ikone pochádza z roku 1603 v súvislosti so spálením kláštora i chrámu grófom Drugetom. Mnisi si zachraňovali holé životy, ale divotvorná ikona sa zázračne zachránila, hoci sa nachádzala uprostred plameňov.

V roku 1708 bol kláštor znova zničený. Zachránil sa iba chrám a divotvorná ikona. Až do návratu mníchov sa o ikonu starali okolití kňazi a kurátori pod dohľadom archidiakona Michala Jareckého.

V roku 1729 baziliáni kláštor na príkaz mukačevského biskupa Juraja Genadia Bizancia obnovili a začali v ňom bývať. V roku 1759 položili základy murovanej kláštorskej budovy a v roku 1761 postavili mariánsku kaplnku, do ktorej umiestnili divotvornú ikonu. V roku 1769 ikonu obnovil jeromonach Michal (Tadeáš) Spalinský.

Krásnobrodská ikona Bohorodičky nie je napísaná ako tradične na dreve, ale na plátne. Jej výška je 110 cm a šírka 75 cm. Ikona je unikátna a nemá analógiu. Ježiš Kristus má biely himation ako symbol čistoty a dokonalosti a zlatý chitón, symbol kráľovskej hodnosti.

Na ikone je v dolnej časti napísaný rok 1769. Zrejme je to rok obnovy ikony baziliánskym jeromonachom Tadeášom Spalinským.

V roku 1915, počas prvej svetovej vojny, boli chrám i kláštor v Krásnom Brode úplne zničené, iba kaplnka s ikonou Božej Matky zostala zázrakom neporušená. Vtedy mnisi preniesli ikonu do farského chrámu a sami sa rozišli po iných kláštoroch.

Pred likvidáciou Gréckokatolíckej cirkvi vtedajší protoigumen baziliánov ukryl ikonu v dome jedného starého kňaza, kde zostala až do jej obnovenia v roku 1968.

V roku 1972 ikonu zreštauroval akademický maliar Mikuláš Jordán, ktorý zároveň vyhotovil jej vernú kópiu.

Od obnovenia činnosti otcov baziliánov v roku 1990 sa v Krásnom Brode opäť začali konať tradičné odpustové slávnosti. Ikona bola slávnostne prenášaná z farského chrámu na miesto slávenia. Po vybudovaní nového kláštora a kláštorného chrámu v Krásnom Brode sa už ikona nachádza v chráme, kde k nej prichádzajú pútnici zblízka i zďaleka.

Otcovia baziliáni na pozvania duchovných otcov robia niekoľkodňové duchovné obnovy vo farnostiach, na ktoré so sebou prinášajú aj divotvornú ikonu Krásnobrodskej Bohorodičky.